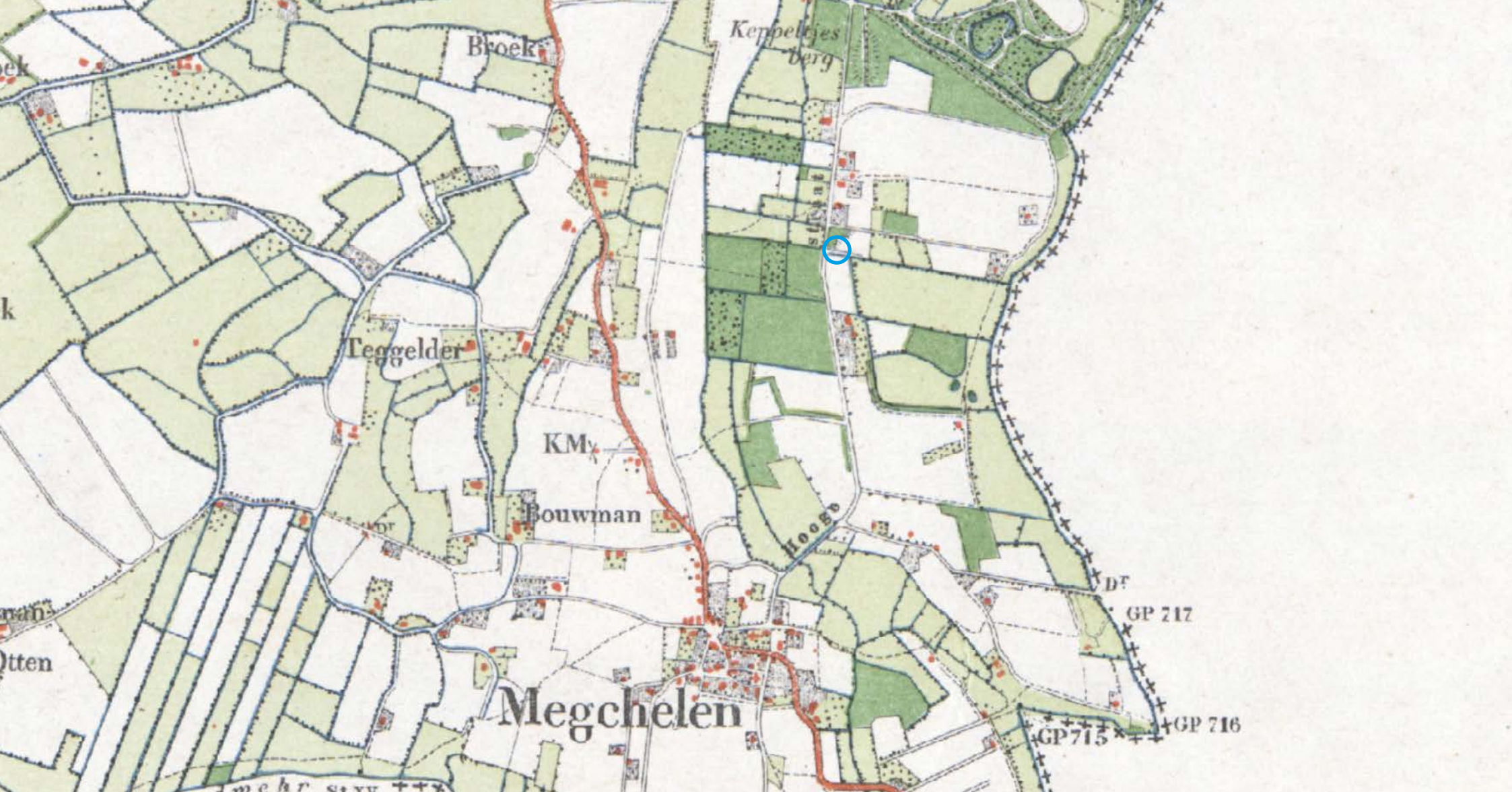

LANDSCHAPPELIJKE INPASSING HOGESTRAAT 6 MEGCHELEN

20-05-2025 | GEMEENTE OUDE IJSSELSTREEK

De Kleine Campus
Statenlaan 8
6828 WE Arnhem
info@oostzee.nl
www.oostzee.nl

Kristiaan Visser
Landschapsontwerper
06- 46 19 23 41 | k.visser@oostzee.nl

Kaart kapt: Topografische kaart 1900 | bron Topotijdreis.nl

INLEIDING

Initiatiefnemer De heer Van der Molen heeft het perceel aan de Hogestraat 6 te Megchelen in eigendom. Hier stond een kleine boerderij met wat bijgebouwen. Via het uitnodigingskader Wonen buitengebied van de gemeente Oude IJsselstreek wil initiatiefnemer hier vier woningen realiseren.

Gemeente Oude IJsselstreek wil dat ontwikkelingen in het buitengebied bijdragen aan de ruimtelijke kwaliteit en het landschap van de gemeente. Dit advies geeft hier voor de ruimtelijke randvoorwaarden. Het vormt een kader voor de verdere uitwerking.

Leeswijzer

- Relevant beleid
- Analyse historisch landschap
- Analyse huidige situatie
- Advies nieuw erf

Bijlagen

- Inspiratiebeelden
- Erfprincipes

Luchtfoto plangebied 2023 | bron: Topotijdreis.nl

Locatie hoek Geurweg - Hogestraat | bron: Google.nl

Bestaande karakteristieke houtsingel | bron: Google.nl

RELEVANT BELEID

Uitnodigingskader Wonen buitengebied

In het uitnodigingskader zijn nieuwe en ruimere mogelijkheden opgenomen voor de woningbouwontwikkeling in het buitengebied in ruil voor sloop van vrijkomende gebouwen in combinatie met landschappelijke inpassing.

Kwaliteitsverbetering staat voorop. Ieder initiatief dient te leiden tot een verbetering van de ruimtelijke kwaliteit. Dit moet inzichtelijk worden gemaakt in een erfinrichtingsplan. In dit advies wordt ingezoomd op de ruimtelijke en landschappelijke versterking. Niet het creëren en inzetten van de ontwikkelruimte (puntensysteem).

Bij de erfinrichting gaat het om de relatie met en de inpassing van het landschap, de erfstructuur en beeldkwaliteit van de gebouwen. Daarnaast wordt een duurzame meerwaarde gevraagd. De kadernota “Achterhoekse erven veranderen” (2008) is uitgangspunt, zie hiervoor ook de bijlage: “Eén erf-principe” in dit advies.

Daarnaast geldt het “Standaard landschappelijke inpassing” (2023, bijlage 2 bij uitnodigingskader) die mede gebaseerd is op de “Visie op landschap, natuur en groene kernen” (2020).

Standaard landschappelijke inpassing

Tot 500 m² bestemmingsvlak geldt een minimum van 500 punten. Daarboven per 100 m² bestemmingsvlak 100 punten extra. Daarbij moeten er minimaal twee maar bij voorkeur meer landschapselementen gebruikt worden.

De locatie ligt in het landschapstype **Rivierenlandschap**. Dit wordt gekenmerkt door een gevarieerd landschap, ontstaan onder invloed van de rivier. Het gebied maakte ooit onderdeel uit van de Rijndelta, de Oude IJssel is een oude aftakking van de Rijn.

In het rivierenlandschap zijn verschillende delen te herkennen, de lagere en nattere komgebieden en broeklanden en de hogere delen met oeverwallen en rivierduinen. Hier onstonden vaak de dorpen en boerderijen, ook de Hogestraat 6. De naam Hogestraat verwijst ook naar de hoge ligging.

Kenmerken hogere delen Rivierenlandschap

- Beplanting: elzensingels, knotwilgen, knoteiken en hoogstamboomgaarden;
- Bochtig wegenpatroon, het reliëf volgend;
- Huize Landfort met omringend landschap;
- Steilranden die het verhaal van het waterrijke verleden en de rivierlopen vertellen;
- Gradiënt van komgronden naar de oeverwallen.

Knelpunten

- Verdwijnen van hagen en elzensingels, waardoor landschap opener is geworden;
- Afname zichtbaarheid hoogteverschil in landschap met kernen en omliggende lagere delen, door nieuwe bebouwing en het verdwijnen in verschil tussen beplanting en gelijk grondgebruik.

Kansen

- Herstel landschapsbeplanting;
- Mogelijkheden toevoegen nieuwe landschapselementen (kruidenrijke grasstroken en hagen) vanwege openheid;
- Oude IJssel gebruiken als (ecologische) verbinding en groene long binnen de gemeente.

Ruimtelijke kwaliteit, beeldkwaliteit bebouwing

Het agrarisch karakter is uitgangspunt: enkelvoudige hoofdvorm, één laag met zadeldak en er wordt gebruik gemaakt van gedempte kleuren en natuurlijke materialen. Eigentijdse invulling van de traditionele hoofdvorm is mogelijk.

Omgevingsplan

Ten aanzien van alle gronden binnen het plangebied is van toepassing het bestemmingsplan “Buitengebied Oude IJsselstreek 2017”, welke op 28 juni 2018 werd vastgesteld door de gemeenteraad van Oude IJsselstreek. Volgens dit bestemmingsplan rust op de grond de enkelbestemming “Wonen” met een bouwvlak en “Agrarisch”. Ook is van west naar oost oplopend voor het gehele perceel een archeologische dubbelbestemming (1-3) opgenomen.

Omgevingsplan plangebied | bron: Omgevingswet.overheid.nl

Bestemmingsvlakken

■ Wonen

■ Agrarisch

■ Waarde - Archeologische verwachting 1

■ Waarde - Archeologische verwachting 2

■ Waarde - Archeologische verwachting 3

ANALYSE HISTORISCH LANDSCHAP

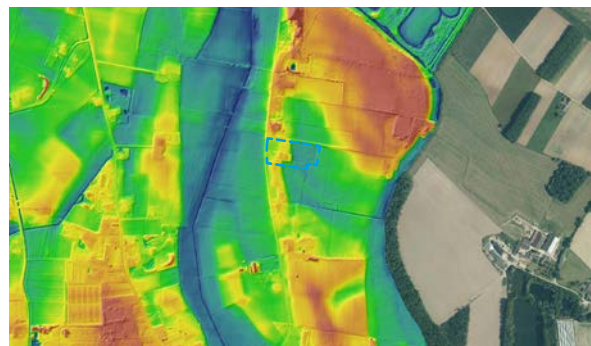
Topografische kaart 1930 | bron: Topotijdreis.nl

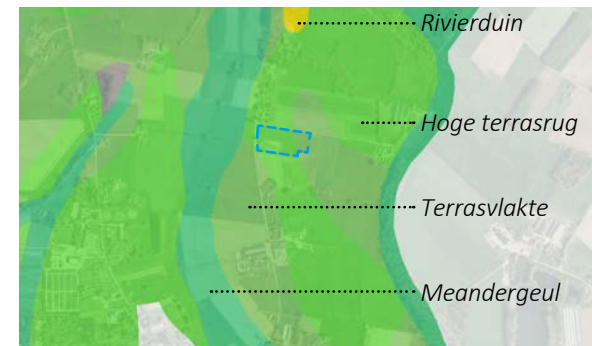
Topografische kaart 1970 | bron: Topotijdreis.nl

Topografische kaart 1990 | bron: Topotijdreis.nl

Hoogtekaart | Hoog=rood, via oranje, geel, groen, blauw=laag | bron: AHN-viewer

Geomorfologische kaart | bron: pdok

De locatie ligt in het rivierenlandschap. Ten noorden van de locatie ligt het landgoed Landfort aan de oever van de Oude IJssel / IJssel dat ten noorden van het landgoed stroomt. Het gebied kent veel reliëf van rivierduinen (Mechgelen, Landfort), rivieterassen en oude geulen. Deze zijn ook zichtbaar in de verkaveling. De hoogtekaart en geomorfologische kaart laten die verschillen goed zien.

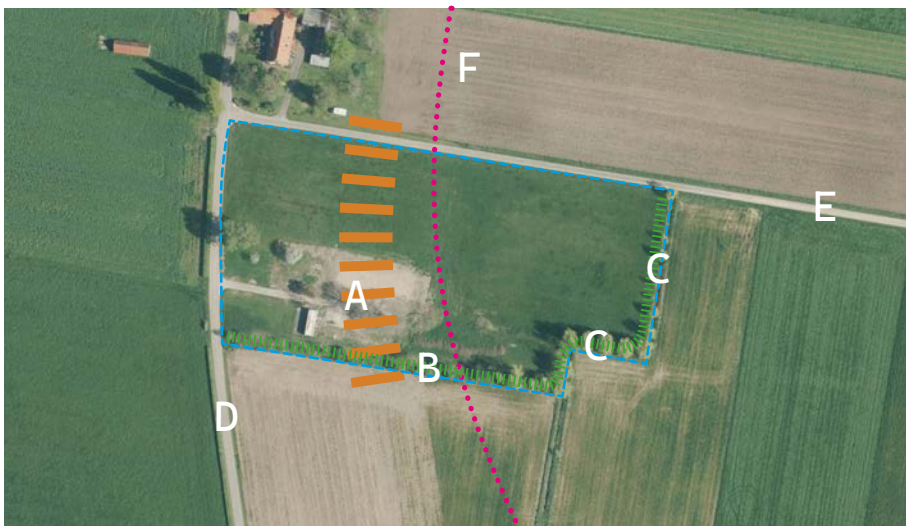
De kaart uit 1930 laat een kleinschalig landschap zien met veel kavelgrensbeplanting en kleine erven. Bebouwing concentreert zich op de hogere delen in het landschap.

Op de kaart uit 1970 en 1990 is de schaalvergroting van het landschap zichtbaar. Veel kavelgrensbeplanting is verdwenen, kavels en erven zijn groter geworden. Het fijnmazige onderscheid in hoge en lagere delen is minder herkenbaar geworden. De locatie zelf vormt het einde van een rij erven op de terrasrug. Het is een kleinschalig erf. Het perceel om het erf heen verandert regelmatig van vorm.

ANALYSE HUIDIGE SITUATIE

Luchtfoto omgeving plangebied 2023 | bron: Topotijdreis.nl

Luchtfoto plangebied 2023 | bron: Topotijdreis.nl

De Hogestraat 6 te Megchelen was een klein agrarisch erf. De bebouwing is inmiddels gesloopt. De boerderij lag op enige afstand van de weg, op het iets hogere deel van het perceel. Het perceel wordt aan de noordzijde begrensd door de Geurweg en aan de westzijde door de Hogestraat. Aan de zuidzijde ligt een waardevolle houtsingel en de oostzijde staan er knotwilgen op de perceelsgrens. Op de plek van het erf staan nog wat oude (fruit)bomen.

Voor de ontwikkeling van de locatie moet rekening worden gehouden met het agrarisch bedrijf ten oosten van de locatie.

Erfinrichting

- A. Plek oude erf, bereikbaar via een toegangsweg vanaf de Hogestraat.
- B. Waardevolle houtsingel.
- C. Waardevolle kavelgrensbeplanting van knotwilgen
- D. Hogestraat
- E. Geurweg
- F. Milieucirkel agrarische buurman

Belangrijke structuurlijnen

- ||| Terrasrug, verhoging op het perceel
- ||||| Groenstructuur
- Grens perceel
- Grens milieucirkel buurman

Aanknopingspunten ontwikkeling nieuw erf

- Ligging in het agrarisch cultuurlandschap;
- Ligging in het rivierenlandschap;
- Ligging op terrasrug;
- Waardevolle groenstructuren op kavelgrens;
- Kansen herstel landschapselementen;
- Milieucirkel agrarische buurman.

LANDSCHAPPELIJKE INPASSING

Het nieuwe erf behoudt een compacte en agrarische opzet op de wat hogere terrasrug. De hoofdwooning is gericht op de Geurweg met daarachter de schuurwoningen. De schuurwoningen zijn qua uitstraling ondergeschikt aan de hoofdwooning en vormen één ensemble met de hoofdwooning en de landschappelijke inpassing.

Het erf krijgt een afwisselend groen kader passend op de hoge delen van het rivierenlandschap met veel gelaagdheid, hagen, bomenrijen, bosje en solitaire en de bestaande houtsingel en knotwilgen. Bestaande en karakteristieke landschapselementen binnen het plangebied worden zoveel mogelijk behouden.

Toelichting ontwikkeling erf

- A. Hoofdwooning op het erf staat op enige afstand van de weg en is met de voorzijde georiënteerd op de Geurweg. Qua hiërarchie en uitstraling is deze woning het belangrijkste gebouw op het erf. Deze woning heeft een aangebouwd bijgebouw om dit te benadrukken. De woning heeft een landelijke uitstraling en ingetogen detaillering.
- B. Schuurwoningen met zoveel mogelijk inpandige bijgebouwen aan het erf. Deze woningen worden uitgevoerd in schuurarchitectuur en zijn familie van elkaar. Ze hebben een enkelvoudige hoofdvorm, één bouwlaag met kloek zadeldak. Er wordt gebruik gemaakt van gedempte kleuren en natuurlijke materialen. Een eigentijdse invulling van de traditionele hoofdvorm is mogelijk.
- C. De woningen staan aan een gezamenlijk open erf. Op het erf staat centraal een markante boom (1e grootte) bijvoorbeeld een zomereik.
- D. Bestaande struweelhaag doorzetten versterkt de groene uitstraling en groene kader van het erf en draagt bij aan de biodiversiteit.
- E. Het oostelijke vogelbosje geeft een accent aan het hoogteverschil van de 'terrasrug' in het landschap.
- F. Streekeigen solitaire bomen en boomgroepen geven gelaagdheid op het erf en

geven diepte in de tuinen/landschap (2e en 3e grootte).

- G. Langs de Geurweg komt een transparante streekeigen bomenrij van bijvoorbeeld essen.
- H. Aan de voorzijde komt een hoogstam fruitboomgaard. Dit is karakteristiek voor boerenerven, zeker in het rivierenlandschap en versterkt de gelaagdheid van de erfbeplanting.
- I. Aan de voorzijde van het erf, bij de hoofdwooning, komt een streekeigen haag van meidoorn of veldesdoorn.
- J. Ter hoogte van de schuurwoningen wordt een haag toegevoegd voor privacy en om de tuinen van het landschap af te screenen.
- K. De achterzijde van het perceel wordt open en agrarisch gehouden. Het grasland wordt beheerd als kruiden- en bloemrijk grasland. In het lagere deel is een poel gesitueerd voor het opvangen van het hemelwater. Dit deel is geen tuin.
- L. Milieucirkel buurman. Daarbinnen is een woonbestemming ongewenst.
- M. Grenzend aan de weide is een schuilhut voor schapen voorgesteld.

Schets nieuw erf Hogestraat 6 Megchelen (zie bijlage voor schets op schaal)

KAVEL 1
SCHUURWONING MET INPANDIGE SCHUUR
OPP. KAVEL: 2.650 M²
INHOUD: 750 M³
AFMETING: 11x12 METER
BIJGEBOUW: 110 M²
GOOTHOOGTE: MAX. 3,5 METER
NOKHOOGTE: MAX. 8 METER

KAVEL 3
HOOFDWONING MET AANPANDIG BIJGEBOUW
OPP. KAVEL: 2.315 M²
INHOUD: 1.000 M³
AFMETING: 10x19 METER
GOOTHOOGTE: MAX. 3,85 METER
NOKHOOGTE: MAX. 8,80 METER

BIJGEBOUW
AFMETING: 8x19 METER
BIJGEBOUW: 152 M²
GOOTHOOGTE: 3 METER
NOKHOOGTE: 6 METER

KAVEL 2
SCHUURWONING MET INPANDIGE SCHUUR
OPP. KAVEL: 1.650 M²
INHOUD: 750 M³
AFMETING: 11x12 METER
BIJGEBOUW: 110 M²
GOOTHOOGTE: MAX. 3,5 METER
NOKHOOGTE: MAX. 8 METER

KAVEL 4
SCHUURWONING MET INPANDIGE SCHUUR
OPP. KAVEL: 2.880 M²
INHOUD: 1.000 M³
AFMETING: 9x19,5 METER
BIJGEBOUW: 90 M²
GOOTHOOGTE: MAX. 3,5 METER
NOKHOOGTE: MAX. 8 METER

BIJGEBOUW (SCHUILHUT SCHAPEN)
AFMETING: 8x12,5
BIJGEBOUW: 100 M²
GOOTHOOGTE: 3 METER
NOKHOOGTE: 6 METER

BEPLANTINGSPLAN

Voor de nieuwe landschapselementen is een beplantingsplan opgesteld. Hierin wordt per landschapselement aangegeven welke streekeigen beplantingssoorten gewenst zijn, uit welke aantallen de nieuwe aanplant is opgebouwd en in welke dichtheid wordt aangeplant. Daarnaast wordt een indicatie gegeven van het gewenste formaat aan te planten beplanting.

Solitaire bomen en boomgroepen

Vrijstaande bomen en boomgroepen op of aan de rand van het erf zijn markante herkenningspunten. Ze zijn beeldbepalend voor boerderij en omgeving en zetten de boerderij bovendien duidelijk 'in het groen'. Doordat ze vrij staan, groeien ze tot flinke omvang uit.

Oorspronkelijk werden solitaire bomen aangeplant met een praktisch doel. Ze dienden als windbreker naast een stal of waren bedoeld voor de houtproductie. Het waren altijd bomen die ook in het landschap te vinden waren. Vooral zomereiken en beuken kwamen veel voor. Daarnaast zijn essen, populieren, zwarte elzen, paardenkastanjes, veldesdoorn en schietwilgen veel als solitair aangeplant. Overigens werden op achtererven ook vaak solitaire fruitbomen of okkernoten aangeplant, omdat deze voor extra voedsel zorgden.

De bomen vormen een goed broed- en uitkijkplaats voor (roof)vogels. Vleermuizen gebruiken ze tijdens hun nachtvluchten als oriëntatiepunt.

Hoogstamboomgaard

Omdat boerenerven zelfvoorzienend waren, werd rond alle boerderijen fruit geteeld. Soms stonden er alleen wat losse hoogstamfruitbomen op het erf. Meestal was er een kleine of grotere boomgaard met appels, peren, pruimen of kersen van verschillende rassen.

Deze boomgaard lag naast of voor de boerderij. De opbrengst was puur voor het eigen gebruik. De rassen waren zo gekozen dat er de hele zomer en herfst vers fruit

was en er (leg)appels en (stoof)peren waren die men in de winter kon bewaren.

Rondom de boomgaard liep meestal een knip- en scheerheg om het grote vee weg te houden en onder de bomen vond beweiding met kalveren en/of schapen plaats. Hoogstamboomgaarden zijn zeer karakteristiek voor het landschap en hebben daarmee grote cultuurhistorische waarde. Bovendien heeft een boomgaard met hoogstambomen grote waarde voor de natuur. Zo'n boomgaard herbergt veel dieren, vogels en insecten.

Struweelhaag

Een struweelhaag is een lijnvormig landschapselement met een aaneengesloten opgaande begroeiing van inheemse struiken, dat vrij uit mogen groeien. Zo ontstaat een weelderige haag in tegenstelling tot een geknipte haag. Een struweelhaag bestaat vaak uit doornachtige struiken zoals meidoorn, sleedoorn en Gelderse roos.

Vogelbosje

Een vogelbosje of geriefhoutbosje is een bosje die bestaat uit boomvormers en struiken. Het bosje is niet groter dan 1000 m². De soorten die in het bosje aangeplant worden, zijn vooral besdragende struiken als meidoorn, Gelderse roos en zoete kers om vogels aan te trekken. Een geriefhoutbosje werd vroeger aangeplant om in geriefhout, hout voor dagelijks gebruik, te voorzien.

Knip- en scheerheg

Over het algemeen staan heggen op het voorerf. Heggen staan vooral op het erf rondom de siertuin, moestuin, dierenweide of boerenboomgaard. Vaak werden doornige struiken gebruikt, zodat de heg ondoordringbaar was. Vee brak daardoor niet uit de wei en ongewenste dieren bleven op afstand.

Meidoorn is waarschijnlijk de meest aangeplante heggenstruik, vooral in knip- en scheerheggen. Naast de meidoorn zijn soorten als beuk, liguster en veldesdoorn ook uitermate geschikt voor een knip- en scheerheg.

Op een natuurlijke erf zijn heggen erg waardevol. Ze zijn vooral goed om vogels naar het erf te lokken. Deze houden zich graag schuil tussen de dichte struiken en zijn blij met de bessen en zaden die de struiken vormen.

Kruiden- en bloemrijk grasland

Een kruidenrijk grasland is niet alleen mooi in het landschap, maar levert ook een belangrijke bijdrage aan het verbeteren van de biodiversiteit en aan de belevingswaarde van het landschap.

Een kruidenrijke grasland herbergt een grote verscheidenheid aan grassen en kruiden en is zeer geschikt als foerageer- en nesthabitat voor weidevogels. Maar ook andere boerenlandvogels, zoals patrijzen, graspiepers en gele kwikstaarten hebben baat aan een aantrekkelijk foerageer- en leefgebied. Dit geldt ook voor reeën, muizen en dassen en roofvogels, zoals de uil en de torenvalk. Tevens zijn kruidenrijke graslanden aantrekkelijk voor veel insecten. Ze vinden er voedsel in de vorm van nectar en pollen en zetten bovendien hun eieren erin af. Voldoende insecten zijn van groot belang voor het overleven van kuikens van weidevogels.

Puntensysteem

De gemeente Oude IJsselstreek hanteert bij een landschappelijke inpassing een puntensysteem, zodat zij kan toetsen of de landschappelijke kwaliteit versterkt wordt. Het plangebied is ca. 15.000 m². Voor het initiatief zijn 15.000 punten benodigd.

Grootte plangebied: 15.000 m²

Totaal aantal benodigde punten: 15.000 punten

<i>Landschapselement</i>	<i>aantal/m²/m¹</i>	<i>punt/aantal/m²</i>	<i>subtotaal punt</i>
Solitaire bomen	10 stuks	50	500
Bomenrij	11 stuks	50	550
Fruitbomen	8 stuks	40	320
Struweelhaag	520 m ²	12	6.240
Vogelbosje	90 m ²	12	1.080
Knip- en scheerheg	187 m ¹	10	1.870
Struweelrand	584 m ²	12	7.008
te verwijderen bomen	10 stuks	50	-500
Solitaire bomen	2 stuks	50	100 *
Knotwilgen	14 stuks	40	560 *
Struweelhaag	800 m ²	12	9.600 *
Totaal aan punten			17.068

(*) Aanwezige, te handhaven landschapselementen (zijn niet meegenomen in punten)

De landschappelijke inpassing heeft een score van 17.068 punten en draagt bij aan de versterking van de landschappelijke kwaliteiten van het rivierenlandschap.

LEGENDA

BESTAANDE ELEMENTEN

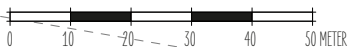
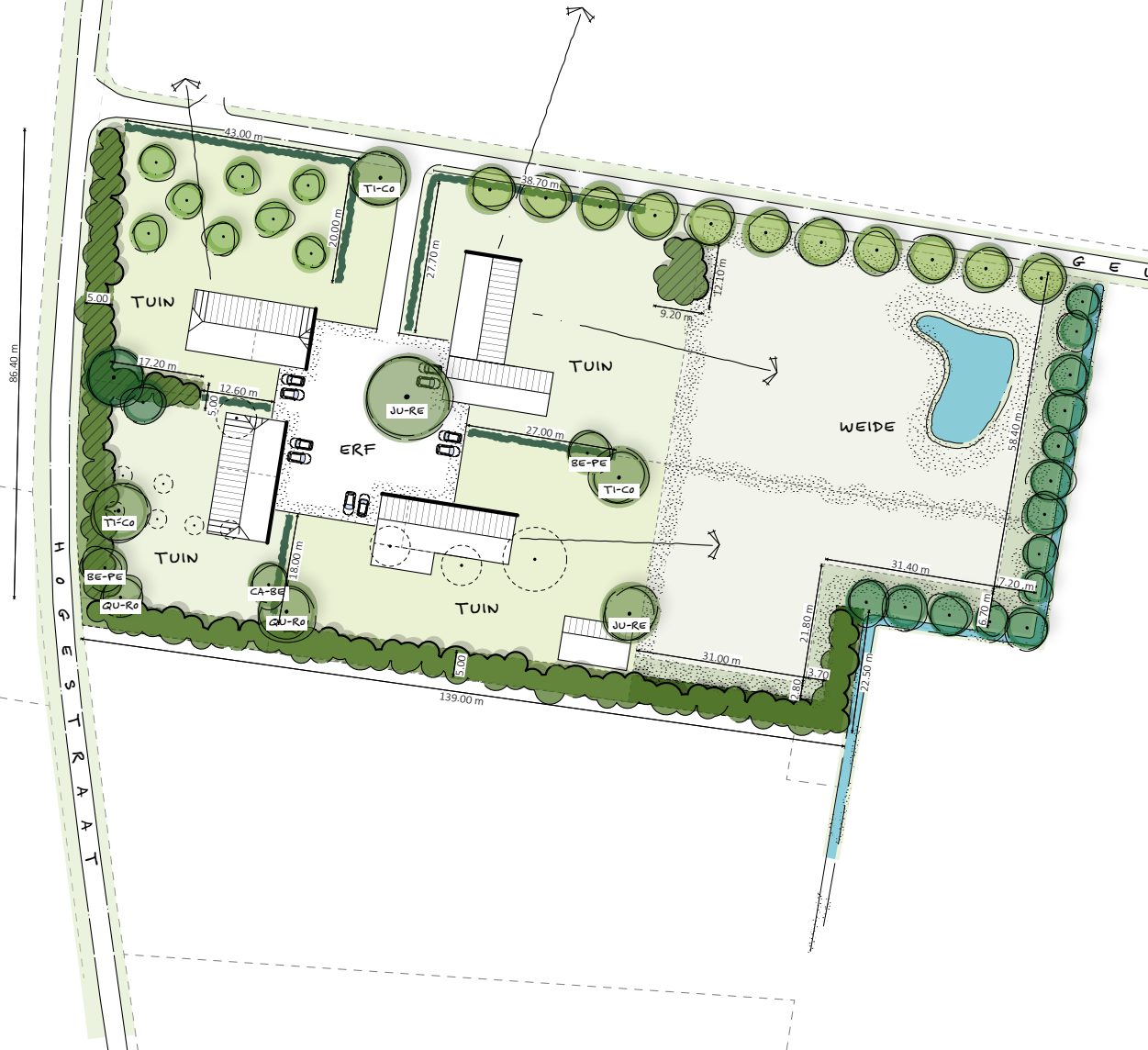
- RIJ KNOTWILGEN
- STRUWELHAAG
MET STREEKEIGEN SOORTEN
- BOMENGROEP
(2 BERKEN)

NIEUWE ELEMENTEN

- TRANSPARANTE BOMENRIJ
GEWONE ES - FRAXINUS EXCELSIOR . 11 STUKS
MAAT 12-14 . DRKL. 3X VP . PLANTAFSTAND 10 M H.O.H.
- SOLITAIRE BOMEN
MAAT 12-14 . DRKL. 3X VP . 10 STUKS
CODE SOORTEN AANTAL
BE-PE RUWE BERK - BETULA PENDULA 2X
CA-BE HAAGBEUK - CARPINUS BETULUS 1X
JU-RE WALNoot - JUGLANS REGIA 2X
TI-CO WINTERLINDE - TILIA CORDATA 3X
QU-RO ZOMEREIK - QUERCUS ROBUR 2X
- HOOGSTAMFRUITBOOMGAARD
MAAT 10-12 . PLANTVERBAND: 1 OP 8 M . 8 STUKS
O.A. APPELS, PEREN, PRUIMEN EN KERSEN
- STRUWELHAAG
MAAT 80-100 . PLANTAFSTAND: 1,25X1,25 M . WILDVERBAND
OPP: 520 M² . AANTAL 340 STUKS
SOORTEN:
ZWARTE ELS - ALNUS GLUTINOSA 30 ST.
GEWONE HAZELAAR - CORYLUS AVELLANA 40 ST.
GRAUWE WILG - SALIX CINEREA 30 ST.
SLEEDOORN - PRUNUS SPINOSA 20 ST.
GELDERSE ROOS - VIBURNUM OPULUS 75 ST.
EENSTIJLIGE HEIDDOORN - CRATAEGUS MONOGYNA 75 ST.
ZOETE KERS - PRUNUS PADUS 20 ST.
WILDE KARDINAALSHUTS - EUONYMUS EUROPAEUS 50 ST.
- VOGELBOSJE
MAAT 80-100 . PLANTAFSTAND: 1,25X1,25 M . WILDVERBAND
OPP: 90 M² . AANTAL 140 STUKS
SOORTEN:
GELE KORNOELJE - CORNUS MAS 15 ST.
RODE KORNOELJE - CORNUS SANGUINEA 15 ST.
GEWONE LIGUSTER - LIGUSTRUM VULGARE 15 ST.
GELDERSE ROOS - VIBURNUM OPULUS 40 ST.
EENSTIJLIGE HEIDDOORN - CRATAEGUS MONOGYNA 25 ST.
ZOETE KERS - PRUNUS PADUS 5 ST.
WILDE KARDINAALSHUTS - EUONYMUS EUROPAEUS 25 ST.
- KNIP- EN SCHEERHEG
MAAT 80-100 . PLANTAFSTAND: 4 PER METER . 750 STUKS
LENGTE IN TOTAAL 187 M
KEUZE UIT: EENSTIJLIGE HEIDDOORN, LIGUSTER OF VELDESDOORN
- STRUWELRAND . CA. 4 METER BREED . LENGTE 146 M
INHEEMS ZAAIHENGSEL NI BIJENHENGSEL MET VASTE SOORTEN

TE VERWIJDEREN ELEMENTEN

- DIVERSE BOMEN . RIJ BEUKEN NABIJ BESTAANDE OPRIT EVENTUEEL
VERPLANTEN IN TUINEN

BEHEER

Boomgroepen en solitaire bomen

Beheer is bij bomen niet of nauwelijks nodig. Door middel van een visuele beoordeling kan worden bekeken of onderhoudssnoei noodzakelijk is. Het verdient aanbeveling om regelmatig zogeheten zuigers, schurende takken en dood hout te verwijderen. Snoeien kan over het algemeen in de wintermaanden, met uitzondering van haagbeuk, walnoot, wilde paardenkastanje, esdoorn en berk. Deze soorten kunt u het beste snoeien in de periode september-begin januari in verband met sapuittreding of bloeden. Ook dient u de boomband te controleren en na 4 tot 5 jaar te verwijderen.

Knotbomen

Houdt de eerste jaren na aanplant de stam vrij van takken en laat alleen de takken aan de top groeien. Afhankelijk van de soort kunnen knotbomen om de 4 tot 6 jaar geknot worden. Zaag de takken af tot op 2 à 3 cm van de stam, haaks op de tak om te voorkomen dat er regenwater in blijft staan. Het knotten kan het beste plaatsvinden in de periode van half november tot half maart.

Struweelhaag

De struweelhaag mag vrijuit groeien tot een brede en hoge haag en wordt niet vaker dan eens in de zes jaar gesnoeid of afgezet. Afzetten betekent dat de struiken tot 10 à 20 cm boven de grond worden afgezaagd. De struiken groeien uit zichzelf weer uit. Houd het eerste jaar na afzetten de stobben vrij van onkruid. Na ongeveer 3 jaar zal de aanplant een meer gesloten karakter krijgen en kan waar nodig gesnoeid worden.

Vogelbosje

Na ongeveer 5 jaar zal het aangeplante vogelbosje meer gesloten raken, de takken raken elkaar. Waar nodig kan gesnoeid worden. Dit snoeiwerk bestaat voornamelijk uit het weghalen van takken die problemen geven. Geriefhoutbosjes worden van oudsher als hakhout beheerd, door middel van afzetten.

De bomen en struiken groeien uit zichzelf weer uit. Dit kan het beste gefaseerd plaatsvinden om de flora en fauna niet in gevaar te brengen en om het beeld van het landschap niet te veel te veranderen.

Het meest praktisch is om aaneengesloten stukken af te zetten, zodat de pas afgezette stobben voldoende licht krijgen om opnieuw te kunnen uitlopen. Houd daarom het eerste jaar na aanplant de stobben onkruid vrij. De takken en wat dunner hout kunnen in de vorm van een takkenril in het element verwerken. Versnipperen van snoeiafval wordt sterk afgeraden om verrijking van de bodem te voorkomen, dit zorgt met name voor veel brandnetels.

Knip- en scheerheg

In het algemeen worden de meeste heggen ongeveer 2 keer per jaar geknipt. Bij een meidoornheg is het belangrijk de eerste keer te knippen voor de langste dag van het jaar, in mei-juni. Dit maakt het knippen van deze heg een stuk aangenamer, omdat de doorns dan nog niet houtig zijn. De tweede keer knippen kan in september. Als de haag uit liguster bestaat, dan kunt u vaak wel 3 keer per jaar knippen, omdat de liguster een snel groeiende struik is. Knip de heg wanneer het bewolkt en niet te warm is. Belangrijk is dat de onderkant van de heg iets breder uitgroeit dan de bovenkant, zodat de zon ook op de onderkant van de heg kan schijnen. De heg behoudt dan zijn besloten karakter.

BEHEER

Kruiden- en bloemrijk grasland

Om eentonig grasland te ontwikkelen naar een kruidenrijk grasland is het nodig om te weten in welke fase het grasland nu is. Het moment en aantal keer maaien hangt sterk af van de fase waarin het grasland zich bevindt. Zie het 'schema graslandtypes' voor de verschillende graslandtypes/fases. In het blauw wordt het tijdstip van maaien aangegeven, de cijfers geven aan welke maaibeurt het is. Het omvormen naar kruidenrijk grasland kan enkele jaren duren.

Zoveel mogelijk gefaseerd maaien is voor de natuur het beste, zodat niet alle voedsel en schuilgelegenheid in één keer wordt weggemaaid. Als het ontwikkelen van kruidenrijk grasland om wat voor reden niet overal mogelijk is. Kijk dan waar gefaseerd ecologisch maaibeheer wel toepast kan worden. Alleen stroken of randen van of op een perceel maaien is ook een optie, deze moeten dan wel minimaal 2-3 meter breed zijn.

Soorten maaibeheer

Er zijn meerdere soorten ecologisch gefaseerd maaibeheer:

- Hooilandbeheer (heeft de voorkeur bij ontwikkelingsbeheer)
- Sinusbeheer (voegt veel toe bij instandhoudingsbeheer)
- Combinatie van 2 bovenstaande

Voor de ontwikkeling van graslandvegetatie is het tijdstip van maaien van belang. Het maaadvies is afhankelijk van de voedselrijkdom van de bodem en de reeds aanwezige grassen en kruiden. Is de bodem niet extreem voedselrijk en is de begroeiing al soorten/kruidenrijk, dan kan de eerste maaibeurt uitgesteld worden tot na 15 juni. Daarmee houdt men de aanwezige soortenrijkdom in stand (Instandhoudingbeheer).

Bij een hoogproductief gras en kruidenarme begroeiing (dit is meestal het geval), is verschrallen wenselijk. Dat bereikt men door 2-3 keer per jaar te maaien (met afvoeren van maaisel) en door de eerste maaibeurt vroeg in het seizoen uit te voeren, bijvoorbeeld in de tweede helft van mei. Als de ontwikkeling naar kruidenrijkheid ondanks maaien en afvoeren onvoldoende op gang komt, kan het nodig zijn om aanvullende maatregelen te nemen.

Bemesting is in principe niet wenselijk. Alleen als de bodem (op met name zandgronden) in beheerfase 4-5 te zuur is geworden, is het advies te bemesten met ruwe stalmest in combinatie met het opbrengen van kalk om het bodemleven te stimuleren.

Gebruik geen chemische bestrijdingsmiddelen op 'onkruiden'. Het natuurlijke evenwicht tussen dieren en planten raakt juist uit balans waardoor ziekten en plagen meer kans krijgen.

	Fase	Graslandtype	mei	juni	juli	augustus	september	oktober	november	Duur in jaren	weiden		
Ontwikkelings-beheer	0	Engelsraai-grasland	1			2	2	2	3	3	3	1-2	evt naweiden naar draagkracht
	1	grassenmix	1				2	2	3	3	3	+1-2	evt naweiden naar draagkracht
	2	grassenmix-plus	1	1					2	2	2	2-3	evt naweiden naar draagkracht
Instandhoudings-beheer	3	gras- kruiden-mix		1	1				2	2		2-4	voor- of naweiden
	4	bloemrijk grasland			1				2	2		4-8	voor- of naweiden
	5	schraalland			1	1						>8	voor- of naweiden

Schema graslandtypes | bron: SLG

BIJLAGE: INZICHT LANDSCHAPSELEMENTEN

Adres en plaats: Hogestraat 6 Megchelen

Perceelsnummers: 1116, 1117 en 1119

Oppervlakte plangebied: ca. 15.000 m²

<i>Landschapselementen</i>	<i>Nieuw aan te leggen landschap</i>	<i>Te verwijderen landschap</i>	<i>Optioneel; aanwezig landschap</i>
Knotboom			
Bomenrij	11 bomen		
Solitaire bomen	10 bomen	10 bomen	14 bomen
Hoogstamboomgaard	8 bomen		
Struweelhaag	520 m ²		2 bomen
Struweelrand	584 m ²		
Vogelbosje	90 m ²		800 m ²
Knip- en scheerheg	187 m ¹		

BIJLAGE: NIEUWE LANDSCHAPSELEMENTEN

Landschapselement 1

Naam	Bomenrij
Omschrijving	Zie beplantingsplan
Aantal	11 laanbomen, maat 12-14
Soorten	Gewone es - Fraxinus excelsior

Landschapselement 2

Naam	Solitaire bomen
Omschrijving	Zie beplantingsplan
Aantal	10 solitaire bomen, maat 12-14
Soorten	2x Ruwe berk - betula pendula 1x Haagbeuk - carpinus betulus 2x Walnoot - Juglans regia 3x Winterlinde - Tilia cordata 2x Zomereik - Quercus robur

Landschapselement 3

Naam	Hoogstamboomgaard
Omschrijving	Zie beplantingsplan
Aantal	8 bomen, maat 10-12
Soorten	o.a appels, peren, pruimen en kersen

Landschapselement 6

Naam	Struweelrand
Omschrijving	Zie beplantingsplan, inheems zaaimengsel N1 Bijenmengsel met vaste soorten (Cruythoek of vergelijkbaar)
Oppervlakte	584 m2
Soorten	o.a.: Duizendblad, Gele kamille, Knoopkruid Pinksterbloem, Moerasspirea, Sint-Janskruid, Gewoon biggenkruid, Beemdkroon, Gewone margriet, Gewone rolklaver, Grote kattenstaart en Smalle weegbree.

Landschapselement 7

Naam	Knip- en scheerheg
Omschrijving	Zie beplantingsplan
Lengte	187 meter, maat 80-100
Soorten	Eénstijlige meidoorn - Crateagus monogyna Gewone liguster - Ligustrum vulgare Veldesdoorn - Acer campestre

BIJLAGE: NIEUWE LANDSCHAPSELEMENTEN

Landschapselement 4

Naam landschapselement	Struweelhaag	
Omschrijving en samenstelling	Zie beplantingsplan	
Oppervlakte en hoeveelheden	520 m ² , maat 80-100	
Soorten (NL en Latijns naam)	Zwarte els - <i>Alnus glutiosa</i>	30 st.
	Gewone hazelaar - <i>Corylus avellana</i>	40 st.
	Grauwe wilg - <i>Salix cinerea</i>	30 st.
	Sleedoorn - <i>Prunus spinosa</i>	20 st.
	Gelderse roos - <i>Viburnum opulus</i>	75 st.
	Eénstijlige meidoorn - <i>Crataegus monogyna</i>	75 st.
	Zoete kers - <i>Prunus padus</i>	20 st.
	Wilde kardinaalmut - <i>Euonymus europaeus</i>	50 st.

Landschapselement 5

Naam landschapselement	Vogelbosje	
Omschrijving en samenstelling	Zie beplantingsplan	
Oppervlakte en hoeveelheden	90 m ² , maat 80-100	
Soorten (NL en Latijns naam)	Gele kornoelje - <i>Cornus mas</i>	15 st.
	Rode kornoelje - <i>Cornus sanguinea</i>	15 st.
	Gewone liguster - <i>Ligustrum vulgare</i>	15 st.
	Gelderse roos - <i>Viburnum opulus</i>	40 st.
	Eénstijlige meidoorn - <i>Crataegus monogyna</i>	25 st.
	Zoet kers - <i>Prunus padus</i>	5 st.
	Wilde kardinaalmut - <i>Euonymus europaeus</i>	25 st.

BIJLAGE: INSPIRATIEBEELDEN

Voorbeeld van hoofdwoning

Gebruik van natuurlijke materialen

Voorbeeld van schuurwoning

Kloeke enkelvoudige volume

Voorbeeld van een schuurwoning met inpandige berging (linkerzijde).

Gebruik van gedekte kleuren en materialen

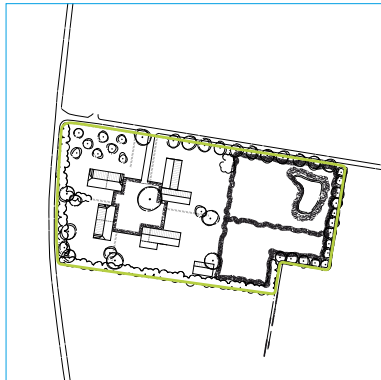
Ingetogen oprit met streekeigen beplanting op het erf

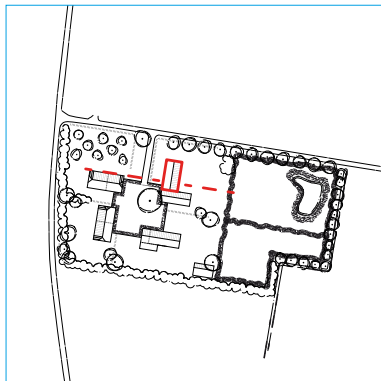
Moestuin met leibomen

BIJLAGE: ÉÉN-ERFPRINCIPE

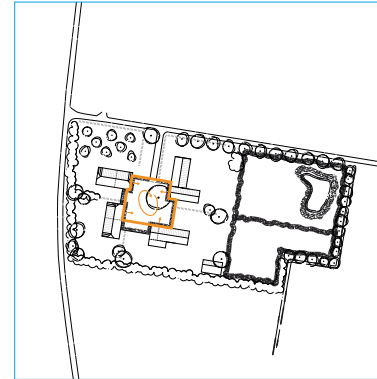
Van oudsher zijn erven op een bepaalde manier ontstaan en gegroeid. Daardoor zijn het duidelijk herkenbare eenheden met een logische plek in het landschap. Bij transformatie van erven is het belangrijk om de herkenbare eenheid van erven te behouden. Onderstaande, zogenaamde erf-principes zijn daarom ook het uitgangspunt bij de advisering bij erftransformaties. Zodat het nieuwe erf bijdraagt aan de versterking en identiteit van het landschap en de ruimtelijke kwaliteit.

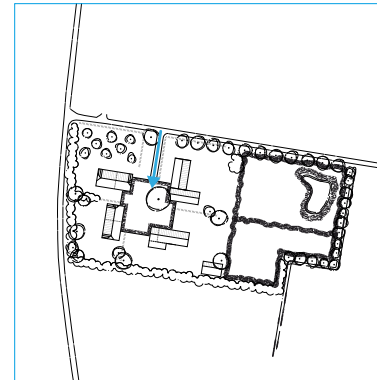
1. Een erf is een herkenbaar ensemble in het landschap. Het bestaat uit gebouwen, erfinrichting en beplanting.

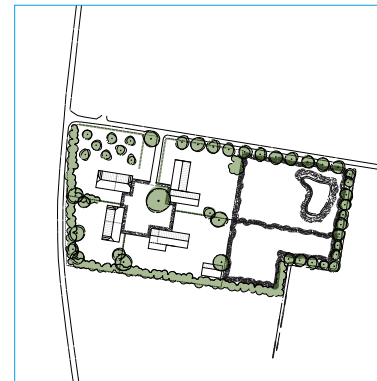
2. Het erf wordt gevormd door een aantal gebouwen waarvan er één de belangrijkste is. Het hoofdgebouw staat voor op het erf.

3. De gebouwen staan dicht bij elkaar, gegroepeerd op en rond een gemeenschappelijke ruimte.

4. Er is een duidelijke hoofdentree.

5. Het erf is verankerd in het landschap door o.a. positie en oriëntatie van gebouwen, erfbeplanting en wandelpaden. Elk landschap heeft zijn eigen kenmerken qua erfindeling, beeldkwaliteit, streekeigen beplanting en landschapselementen.